

Solcellspark vid Nordankärr

Fastighet Nordankärr 1:39, Floda socken, Katrineholms kommun,
Södermanlands län. Arkeologisk utredning.

Ingeborg Svensson

Sammanfattning

Sörmlands Arkeologi AB har under några dagar i oktober månad år 2022 genomfört en arkeologisk utredning. Arbetet utfördes med anledning av en planerad etablering av en solcellspark. Området är beläget strax öster om väg 56, norr om Strängstorp som ligger mellan Katrineholm och Bie. Inget av arkeologiskt intresse framkom i samband med utredningen.

Rapporten laddas ned via
www.sormlandsarkeologi.se

eller beställs från

Sörmlands Arkeologi AB
Tideliussgatan 37
118 69 Stockholm

mail@sormlandsarkeologi.se

Grafisk form och layout: Lars Norberg
Kart- och ritmaterial: Ingeborg Svensson

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

© Sörmlands Arkeologi AB
Nyköping 2022

Innehåll

Sammanfattning 2

Inledning 4

Syfte 4

Genomförande 4

Resultat 4

Referenser 5

Administrativa uppgifter 5

Bilagor 6

Bilaga 1. Utdrag ur Sverigekartan med platsen för utredningen markerad. Skala 1:1000 000

Bilaga 2. Utdrag ur Terrängkartan med utredningsområdet markerade. Skala 1:50 000

Bilaga 3. Objektkarta. Skala 1:2000

Bilaga 4. Schaktbeskrivningar

Bilaga 5. Objektbeskrivningar

Bilaga 6. Fotografier

Inledning

I enlighet med länsstyrelsens beslut (1st dnr 431-746-2022) har Sörmlands Arkeologi AB utfört en arkeologisk utredning inom fastigheten Nordankärr 1:39, Katrineholms kommun i Södermanlands län (se bilaga 1 & 2). Fältarbetet genomfördes under perioden 10 - 12 oktober år 2022. Projektledare samt fält- och rapportansvarig var Ingeborg Svensson. I fältarbetet deltog även Patrik Gustafsson Gillbrand. Båda är verksamma som arkeologer på Sörmlands Arkeologi AB. Medverkade gjorde även Anna Aldefors, praktikant från masterkursen i arkeologi på Södertörns högskola.

Den arkeologiska utredningen genomfördes med anledning av att Stampo AB planerar att etablera en solcellspark inom fastigheten. Inom den nordvästra delen av området fanns en sedan tidigare känd möjlig fornlämning i form av ett boplatssläge (Svensson 2016), varför Länsstyrelsen i Södermanlands län med stöd av 2 kap 11§ i Kulturmiljölagen (1988:950) fattade beslut om att en arkeologisk utredning skulle genomföras inför det planerade arbetsföretaget. Ansvarig för kostnaden var Stampo AB.

Utredningsområdet omfattade en yta om cirka 3 hektar och var beläget i åkermark som låg i träda. Jordarten består av varvig lera och höjden över havet varierar mellan 45 och 50 meter över dagens havsnivå (Jordartskartan, Ser. Ae nr 41, 9G Katrineholm NV).

Syfte & målsättning

Syftet med den arkeologiska utredningen var att ta reda på om fornlämningar kommer att beröras av det planerade arbetsföretaget. Utredningen skulle även avgränsa eventuella nyupptäckta fornlämningar inom utredningsområdet. Resultaten av ska utgöra ett underlag för Länsstyrelsens fortsatta handläggning av ärendet och för företagets fortsatta planering.

Genomförande

Inledningsvis utfördes en översiktlig kart- och arkivstudie, vilken omfattade historiska kartor tillgängliga genom Lantmäteriets digitala kartarkiv. Utgångspunkten har varit den ekonomiska kartan från mitten av 1950-talet samt den häradsekonomiska kartan från sekelskiftet 1900 (www.lantmateriet/historiskakartor.se). Därutöver bearbetades och sammanställdes jordarts- och strandförskjutningskartor (www.sgu.se). Syftet var att klargöra förutsättningarna för att påträffa fornlämningar inom området. Uppgifter om lösfynd, forn- och kulturlämningar samt tidigare genomförda arkeologiska insatser eftersöktes i Historiska museets digitala samlingar (www.historiska.se/data), i Kulturmiljöregistret, (www.fornreg.raa.se) och i Arkivsök (www.raa.se).

Därefter genomfördes en inventering, för att notera lämpliga lägen inför den efterföljande sökschaktningen. Sammanlagt grävdes 21 sökschakt inom utredningsområdet. Syftet var att spåra fornlämningar ej synliga ovan mark. Schakten var cirka 11 - 24 meter långa och cirka 1,7 meter breda. Djupet varierade mellan cirka 0,2 och 0,4 meter. Sökschakten rensade för hand, beskrevs i text och mättes in med RTK/GPS. Fotodokumentation utfördes genomgående under fältarbetets gång. Samtliga sökschakt lades igen i samband med fältarbetet.

Resultat

Det sedan tidigare kända boplatssläget (objekt 19) var beläget inom den nordvästra delen av utredningsområdet, inom det som år 2015 var det aktuella vägarbetsområdet inför ombyggnaden av väg 56 (Svensson 2016). Objektet utökades nu till att omfatta hela den naturliga platån med flacka slänter ned mot det mindre vattendraget i söder. Därutöver bedömdes ytterligare en mindre förhöjning inom den östra delen av utredningsområdet som ett potentiellt läge för en boplat (objekt 20). Vid den efterföljande sökschaktningen framkom dock inget av arkeologiskt intresse inom något av objekten.

Resultattabell

Objektnr	Lämningstyp	Källa	Antikvarisk bedömning	Kommentar
19	Boplatssläge	Sökschakt	Utgår/Ej kulturhistorisk lämning	
20	Boplatssläge	Sökschakt	Utgår/Ej kulturhistorisk lämning	

Referenser

Jordartsskartan. Ser Ae. nr 41. Geologiska kartbladet 9 G Katrineholm NV. Sveriges Geologiska Undersökningar, SGU. Stockholm 1980. (www.sgugeolagret.se/GeoLagret/)

Svensson, Ingeborg. 2016. *Väg 56, Katrineholm-Alberga*. Floda, Julita, Katrineholm & Öja socknar, Katrineholm & Eskilstuna kommuner, Södermanlands län. Arkeologisk utredning. *Sörmlands Arkeologi AB Rapport 2016:22*. Nyköping.

Administrativa uppgifter

Projektnummer Sörmlands Arkeologi AB: 2220

Länsstyrelsens dnr: 431-746-2022

Tid för undersökningen: 2022-10-10 – 2022-10-12

Personal: Patrik Gustafsson Gillbrand & Ingeborg Svensson. Anna Aldefors, praktikant Södertörns högskola.

Län: Södermanland

Kommun: Katrineholm

Socken: Floda

Fastighet: Nordankärr 1:39

Belägenhet: N 6545718,880 E 570296,919

Koordinatsystem: SWEREF99 TM

Höjdsystem: RH 2000

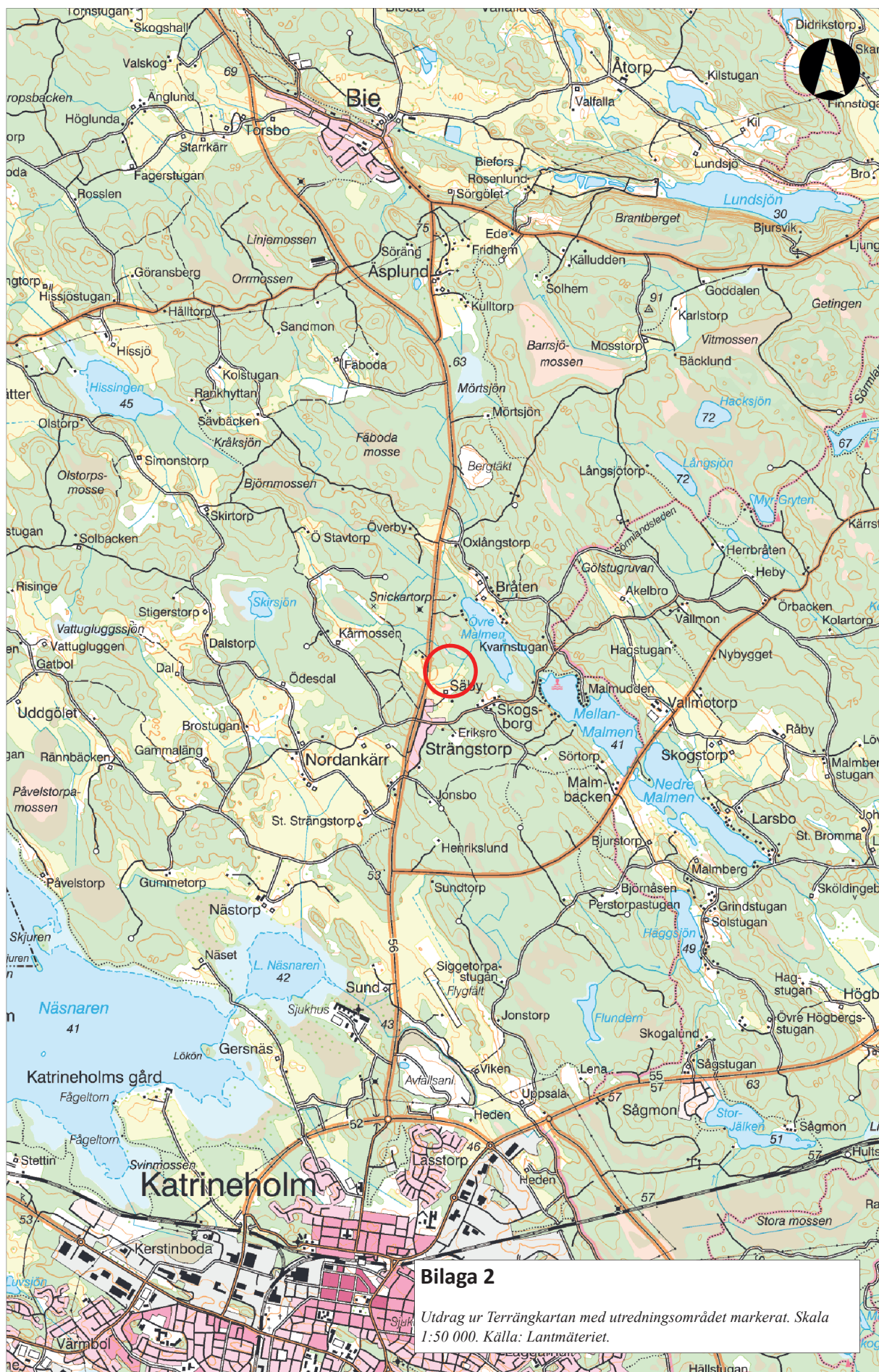
Undersökt yta: ca 600 m² (sökshakt)

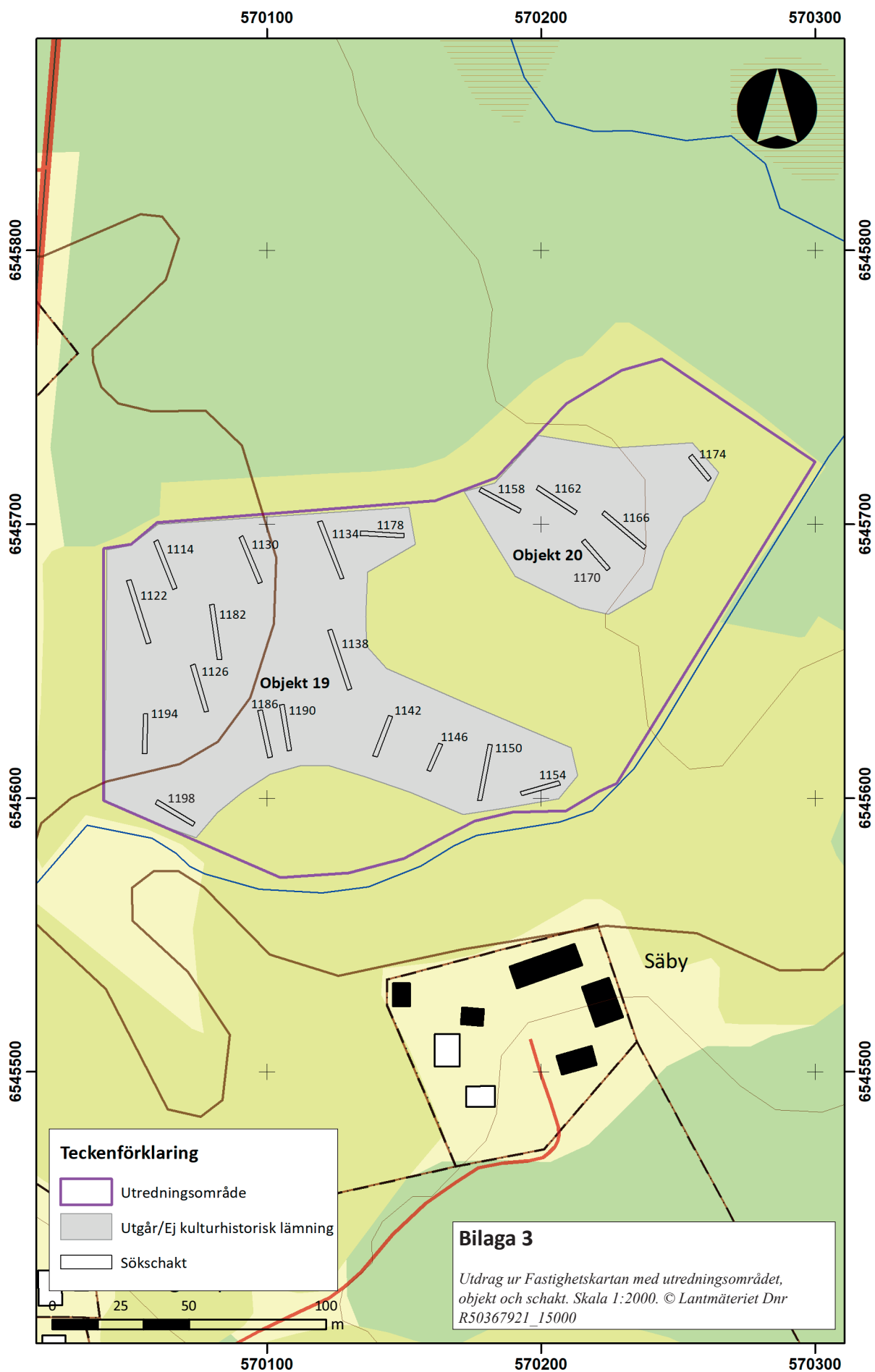
Inget analogt dokumentationsmaterial utöver rapporten föreligger. Digital dokumentation förvaras hos Sörmlands Arkeologi AB i väntan på meddelande från ATA angående rutiner för leverans av digitalt material.

Inga fynd tillvaratogs.

Bilagor

Bilaga 4, Schaktbeskrivningar

Objekt	Schakt nr	Djup (m)	Storlek (m)	Beskrivning
19	1114	0,30	1,7 x 19	Åkermark. Ljusgrå siltig lera. Tegelfragment & porslin.
19	1122	0,30	1,7 x 24	Åkermark. Ljusgrå sandig siltig lera. Tegelfragment & spik.
19	1126	0,30	1,7 x 18	Åkermark. Ljusgrå siltig lera i N, övergick till grå lera i S.
19	1130	0,30-0,35	1,7 x 18	Åkermark. Ljusgrå siltig lera i N, övergick till grå lera i S.
19	1134	0,30	1,7 x 22	Åkermark. Ljusgrå sandig siltig lera, sandig grå morän i S.
19	1138	0,30-0,40	1,7 x 23	Åkermark. Ljusgrå sandig siltig lera. Tegelfragment.
19	1142	0,30-0,35	1,7 x 16	Åkermark. Fin sand till grå lera.
19	1146	0,30-0,35	1,7 x 11	Åkermark. Fin sand till grå lera.
19	1150	0,30-0,40	1,7 x 21	Åkermark. Ljusgrå lera. Fläckvist med fin sand.
19	1154	0,25-0,30	1,7 x 15	Åkermark. Ljusgrå siltig lera.
20	1158	0,30-0,40	1,7 x 17	Åkermark. Fin sandig grå lera.
20	1162	0,30-0,35	1,7 x 17	Åkermark. Ljus grå siltig lera & grå morän.
20	1166	0,30	1,7 x 20	Åkermark. Ljus grå siltig lera & grå morän.
20	1170	0,30-0,40	1,7 x 14	Åkermark. Grå ljusgrå siltig lera.
20	1174	0,30-0,35	1,7 x 11	Åkermark. Stenig sandig grå morän.
19	1178	0,30	1,7 x 16	Åkermark. Ljusgrå siltig lera.
19	1182	0,30	1,7 x 20	Åkermark. Ljusgrå siltig lera.
19	1186	0,30	1,7 x 18	Åkermark. Ljusgrå siltig lera.
19	1190	0,30	1,7 x 17	Åkermark. Ljusgrå siltig lera.
19	1194	0,30	1,7 x 14	Åkermark. Ljusgrå siltig lera.
19	1198	0,25-0,30	1,7 x 16	Åkermark. Ljusgrå siltig lera. Tegelfragment.

Bilaga 5, Objektsbeskrivningar

19, Boplatsläge

Boplatsläge, ca 170 x 116 m (NV-SÖ), ca 45-50 m ö h. Naturlig platå med sluttningar ned mot mindre vattendrag i S (dike). Beläget i åkermark. **Utgår/Ej kulturhistorisk lämning.**

20, Boplatsläge

Boplatsläge, ca 80 x 70 m (Ö-V), ca 45 m ö h. Plan/flack förhöjning i åkermark med flacka sluttningar åt S och Ö. **Utgår/Ej kulturhistorisk lämning.**

Bilaga 6, Fotografier

Över utredningsområdet. Bebyggelsen vid Säby skymtar i bakgrunden. Bilden är tagen från NV. Foto: Patrik Gustafsson Gillbrand 2022, Sörmlands Arkeologi AB.

Schaktning inom utredningsområdet. Bilden är tagen från SV. Foto: Ingeborg Svensson 2022, Sörmlands Arkeologi AB.

Ett av söschakten inom objekt 19 (S1182). Bilden är tagen från N. Foto: Patrik Gustafsson Gillbrand 2022, Sörmlands Arkeologi AB.